

Motion

1982/83: 175

Lars Werner m. fl.

Tjänstekonstruktionen för studie- och yrkesorientering i grundskolan och gymnasieskolan (prop. 1982/83:69)

I proposition 1982/83:69 föreslås riksdagen upphäva sitt beslut med andledning av proposition 1981/82:15 i vad avser ny tjänstekonstruktion för syo.

Skälet för detta är att det inte går att uppnå en rimlig kombination av syo och undervisningstjänstgöring inom ramen för en 120-poängsutbildning. I propositionen understryker emellertid regeringen vikten av att syo-konsulenternas arbetsförhållanden ordnas på det sätt som var avsikten i proposition 15.

Vpk delar regeringens uppfattning att reformeringen av syo-verksamheten inte kan genomföras den 1 juli 1983, under de förutsättningar som givits. Vi delar också uppfattningen att syo-tjänsterna måste kompletteras med undervisningsuppgifter för att full tjänstgöring skall kunna erbjudas och deltidsarbete undvikas.

Vi vill emellertid betona dels att syo-funktionen måste vara det centrala i syo-konsulenternas uppgifter, dels att hela deras tjänstgöring bör läggas inom skolans ram. Det senare betyder att vi ställer oss avvisande till regeringens propå om att engagera syo-konsulenterna "i den kommunala ungdomsuppföljningen eller annan rent kommunal verksamhet", i den mån det med detta avses uppgifter utanför skolan.

Syo-verksamheten har inrättats som en försöksverksamhet, som enligt de ursprungliga löftena skulle ha fått sin slutliga utformning redan 1976. Så har emellertid inte blivit fallet. När nu frågan tas upp på nytt på ett sätt som innebär att den i sin helhet skjuts på framtiden har syo-konsulenterna och deras fackliga organisationer visat en högst berättigad oro. Enligt vår mening är det möjligt att på det underlag som finns fatta ett nytt beslut i riksdagen. Riksdagen är också skyldig att göra det, för att uppfylla sitt ansvar för den yrkesgrupp det handlar om. Det finns inte motiv för att uppskjuta ett beslut i frågan till 1985 eller läsåret 1985/86.

Det står klart att möjligheten att ge syo-konsulenterna ordnade arbetsvillkor går över en ämneslärarutbildning. Det står också klart att en sådan utbildning måste omfatta 160 poäng. Regeringen har anfört att det ekonomiska läget inte tillåter en sådan utvidgning av utbildningen för syo-konsulenter. Det är svårt att se logiken i detta ställningstagande, eftersom en ökad ämneslärarutbildning av syo-konsulenter rimligtvis måste innebära en justering av ämneslärarutbildningen på de berörda ämnesområdena och därför knappast bör medföra några betydelsefulla kostnadsök-

ningar. Bl. a. från fackligt håll har det anförts att eftersom syo-utbildningen redan innehåller pedagogiska moment, kan man genom att ge syo-konsulenter ämneslärarkompetens, sänka utbildningskostnaderna för ämneslärare genom att utbildningen av "rena" ämneslärare minskas.

Riksdagen bör hemställa hos regeringen om att åtgärder vidtas för att inrätta en 160-poängsutbildning för syo-konsulenter med ämneslärarkompetens. I sammanhanget bör också upprättas ett utbildningsprogram för dem som redan innehar syo-konsulenttjänster. I avvaktan på dessa åtgärder bör riksdagen upphäva sitt tidigare beslut om en ny typ av statligt reglerade tjänster för syo-funktionen i grundskolan och gymnasieskolan samt för uppföljande syo vad avser ikraftträdandedagen och i stället fastställa denna till den 1 juli 1984.

Vpk har tidigare i olika sammanhang påpekat vikten av att man i såväl grundskola som gymnasieskola får en fastare anknytning till arbetslivet och i avsevärt större utsträckning än vad som nu är fallet grundar sin undervisning på det produktiva arbetet. I samband med övervägningarna om syo-konsulenternas utbildning bör även dessa behov beaktas.

Under hänvisning till det anförda föreslås

1. att riksdagen med ändring i proposition 1982/83:69 beslutar
  - a) att – med ändring av beslutet år 1981 – den nya organisationen i fråga om tjänster för studie- och yrkesorientering m. m. skall börja tillämpas den 1 juli 1984.
  - b) att hos regeringen hemställa om åtgärder för utformning av ny utbildning för syo-konsulenter, innefattande ämneslärarutbildning, till 160 poäng.
  - c) att hos regeringen hemställa om åtgärder för att erbjuda ämneslärarutbildning för redan anställda syo-konsulenter som saknar sådan kompetens.
  - d) att hos regeringen hemställa att vid utformningen av den under b) nämnda utbildningen bör beaktas behovet av ett förstärkt samband mellan skola och arbetsliv.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att riksdagens beslut om riktlinjer för tjänster för studie- och yrkesorientering m. m. i övrigt skall ligga till grund för det fortsatta arbetet med hithörande frågor.
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att riksdagen ej anser att syo-konsulenterna bör engageras i kommunal ungdomsuppföljning eller annan rent kommunal verksamhet i den mån sådan verksamhet faller utanför skolans område.

Stockholm den 10 januari 1983

LARS WERNER (vpk)

KARIN NORDLANDER (vpk)

NILS BERNDTSON (vpk)

EVA HJELMSTRÖM (vpk)

C.-H. HERMANSSON (vpk)

BERTIL MÅBRINK (vpk)

BJÖRN SAMUELSSON (vpk)